Ao. 1809. No. 43.

OMMELANDER COURANT.

Dingsdag den 30 van Bloeimaand.

RUSLAND.

PETERSBURG *den 5 van Bloeimaand.* (n. st.) Onze hof-courant van heden, waarin men de (in onze voorige medegedeelde) verklaring vindt, dat alle gemeenschap met Oostenryk opgehouden heeft, behelst verder de volgende aanmerkingen, omtrent onze betrekkingen met Zweden:

„ Na de groote voortgangen, die de Russische wapenen in Finnland gemaakt hebben, was het natuurlyk, dat men, van den Zweedschen kant, eene aanmaderíng tot den vrede verwachtte. De verspreidde gerachten van onderhandelingen maakten dit te waarschynlyker: dan, de laatste, in Stokholm voorgevallene omstandigheden, hebben een gewigtigen hinderpaal in dezen geworpen.

„ Op denzelfden tyd, toen de vredes-onderhandelingen, wegens den uitgeputten toestand der Zweedsche krygsmagt en de bellisiende bewegingen onzer troepen, hoe meer hy scheen te zyn, verhief zich in dat Ryk eene revolutie. De Koning werd door de regering verwyderd, en zyn oom, de hertog van Sudermannland, verklaarde zich voor regent des Ryks."

„ Er werd, tegens den 1 van Bloeimaand, eene byeentoeping der Ryks-stenden vastgesteld; terwyl de troepen, welke de Noorweegsche armée uitgemaakt hadden, op eigen gezag, Stokholm naderden, en gedeeltelyk die residentie intrukten. Men deed het gemor tegen een systheem, dat het Ryk, in eenen, voor zyne krachten zoo weinig berekenden, oorlog had gewikkeld, tot een voorwendsel van alle deze bewegingen dienen."

„ Nu was het een der eerste handelingen van de nieuwe regering, aan Rusland voorslagen tot vrede te doen: Ook verzocht men een wapenstilstand, voor een' onbepaalden tyd. Doch het kabinet van Petersburg kon, zoo min het een, als het ander, in overweging nemen. Het was onmogelyk, hieromtrent, met eene regering te onderhandelen, die, naar alle berigten, de behoorlyke vastheid nog niet verkregen had, en die zelve nog onder de invloed van eenen krygsmagt staat, welke alle gehoorzaamheid en onderwerping ter zyde gesteld heeft. Even weinig kon men tot eene wapenstilstand besluiten; want de Russische wapenen, op den weg der overwinning, en by hare gelukkige voortgangen — zonder vaste en bestemde hoop op vrede, zonder grondslag, op welke men zich met eenige zekerheid verlaten konde — te doen stilstaan, zou een daadzaak geweest zyn, alleenlyk voor de tegenwoordige provisioneele regering in Zweden voordelig, maar ten eenenmaal strydig met de ware bedoeling van den vrede, en zelfs hinderlyk voor de vestiging eener vaste orde van zaken in Zweden."

„ Ten gevolge dezer overwegingen, is aan de troepen bevel gegeven, hunne operatien op het nadruklykste voorttezetten, en op de tweeledige aanvraag, nopens de vrede en den wapenstilstand, is hoofdzakelyk het onderstaande geantwoord."

„ „ Rusland is altyd bereidvaardig om vrede te maken: doch kan niet anders, dan met eene wettige regering, over den vrede onderhandelen. In allen gevalle moet dezelve op de twee volgende punten gebaseerd zyn." „

„ „ 1.) De afstand van Finnland tot aan Tornea toe, als zynde een land, herwelk niet alleen door de wapenen is onder gebragt, maar dat ook, door zyne politieke en civile betrekkingen, reeds onherroepelyk met het Russische Ryk is vereenigd geworden." „

„ „ 2.) De uitsluiting der Engelschen, van alle havens in de Oostzee."

Ander PETERSBURG *den 5 van Bloeimaand.* Onze armeeën in Finnland worden tegenwoordig, door de generaals der infanterie, de heeren Barclai de Tolli en den vorst Bagration, gekommandeerd.

De vorst van Schwarzenberg is nog niet afgereisd. Doch deze omstandigheid bewyst niets ten voordele van Oostenryk. Men weet immers, dat de Zweedsche ambassadeur, Baron van Stedingk, zich verleden jaar ook nog verscheidene weken, na de werklyke uitbarsting van den oorlog met Zweden, in een partikulier karakter, in deze residentie heeft opgehouden.

Nadat eergister, door een Poolschen courier, by ons hof de tyding was aangebragt, dat de Oostenrykers op den 15 L., in het Groot-hertogdom Warschauw waren gevallen, werd uit naam van Z. Rus. Keizerlyke Majesteit, aan den vorst van Schwarzenberg verklaart, dat door dezen inval in het gebied van eenen bondgenoot des Keizers van Frankryk, alle relatien tusschen Rusland en Oostenryk opgeheven waren; dat gemelde vorst van Schwarzenberg, zich voortaan, noch aan het hof, noch in eenige plaats, alwaar Z. Rus. Keizerl. Maj. zoude verschynen, moest vertoonen; dat de Rus. Keizerl. zaak gelastigde in Weenen [illegible] vertrek, en de Russische armée de order gekregen had, om de Oostenrykersche troepen, vyandelyk, te behandelen.

De vorst Sergei Gallizin is reeds, naar de armée, die op de grenzen van Gallizie staat, vertrokken.

Heden is de trouwplegtigheid van den Prins van Oldenburg, met eene zuster des Keizers, voltrokken geworden. Hoogstdezelve zal te Twer resideeren, als de hoofdplaats van het gouvernement aan hem toeverstrouwd.

ZWEDEN.

STOKHOLM *den 17 van Bloeimaand.* De hof-kalmeester baron Schwerin, kwam in den avond van den 6 dezer, van zyne zending naar het Rus. Keizerlyk hof, in deze residentie terug. Een formeele wapenstilstand heeft men tot dus verre niet kunnen bedingen, doch de vyandelykheden zyn intusschen gestaakt.

De Engelsche gezant, de heer Merry, is, ter herstelling van zyne gezondheid, naar Engeland teruggekeerd: doch hy heeft de gezantschaps-secretaris, de heer Forster, achtergelaten.

Nadat de Ryks-stenden behoorlyk georganiseerd en hunne geloofs-brieven wel bevonden waren, vereenigden dezelve zich, op den 6 dezer, tot eene groote deputatie, ten einde Z. K. H. den Ryks-beschermer, hunnen vereenigden dank te betuigen, zoo wel over de aanvaarding van de regering, teen het vaderland op den tant van zyn Edelen Rond, als over de zamenroeping der Ryks-stenden. Op denzelfden dag, werd eene dergelyke hulde aan de ryks-grooten, den graaf Klingspoit, den baron Adlercreuz, en den baron Adlersparre, als mede aan de, onder hen staande, officieren en troepen, bewezen.

Z. K. H. de Ryks-beschermer, opende daarop, den 9 dezer, met eene redevoering aan de stenden, den rykstag, wordende door den hof-kanzelier vryheer Lagerbielke, een relaas gegeven van de voorgevallenisen, onder de regering van (den ontroonden Koning) Gustaaf Adolf den IV voorgevallen. De landmarschalk der ridderschap en van den adel, vryheer Michael Anckarsvard, en de sprekers der onderscheidene standen, deden hem de gewoone aanspraken aan Z. K. Hoogheid, waarna de zitting gesloten werd.

Op den volgenden dag, verzamelden zich alle de Ryks-stenden en corps in de rykszaal. De zitting van dien dag zal altoos merkwaardig in de jaarboeken van Zweden blyven. Nadat Z. K. H., door den hof-kanzelier, Z. Majesteits eigenhandig geschreven acte van afstand van den Zweedschen troon, gedagteekend op het slot van Gripsholm den 29 van Lentemaand, had laten voorlezen, trad de vryheer Mannerheim op, en gaf een kort maar waarachtig tafreel van den ongelukkigen toestand, waarin de eigenzinnige krygslust van Z. Maj. Zweden gebragt had. Daarop zwoer hy Gustaaf Adolf af, en verklaarde hem en zyne lyfelyke erven, voor altyd, als van den Zweedschen troon vervallen te zyn. Toen de vryheer Mannerheim aan de Ryks-stenden vroeg, of zy zich daarmede vereenigen konden, werd met een eenparig, nadruklyk en lang voortgezet, ja! geantwoord: en zoodoende deze gewigtige vraag, op de onderdriegelykste wyze, door de wettige gevolmagtigden van het Zweedsche Ryk, beslist.

Ter daarstelling van eene nieuwe staatsregeling, zal nu op morgen een constitutioneel committe benoemd worden, dat zynen taak onverwyld zal aanvangen. Intusschen bespeurt men, by voorraad reeds, de eenstemmige wensch des Zweedschen volks, om de Zweedsche scepter, binnen weinige dagen, in de handen van Z. D. H. den Ryks-beschermer te zien overgaan.

POLEN.

WARSCHAUW *den 16 van Bloeimaand.* De luitenant-veldmarschalk, graaf J. A. Julien, is tot chef van de provisioneele Oostenrykische regering alhier benoemd geworden. De Pruissen hebben alle wapenen en munitie, die zy onder zich hadden, moeten overgeven.

POSEN *den 17 van Bloeimaand.* Uit het hoofdkwartier van Z. D. H. den vorst Poniatowski, opperbevelhebber onzer armée, is het berigt ingekomen, dat onze troepen, op den 8 dezer, de riviet Wiepriz gepasseerd zyn, en de generaal Roznicki, op den 9 dezer, in Lublin (stad in Nieuw-Gallizie) hoopte te rukken. Onze armée schynt zich op de rivier de San te rigten, terwyl de Oostenrykers op Sandomirz (by de mond der rivier aan den weichsel gelegen) terugtrekken.

Men heeft hier eenen brief van den Saxischen gezant by het Russische hof, de graaf van Flemming, ontvangen, waarin gemeld wordt, dat Z. Rus. Keizerl. Majesteit, op den 5 dezer, aan den vorst Sergei Gallizin bevel heeft gegeven, om met zyne armée, die uit 40 divisien bestaat, welke gezamenlyk 40000 man bedragen, en in den omtrek van Bialystock, Lithauwen en Brest gelegerd zyn, in het groot-hertogdom Warschauw en Gallizie, tegen de Oostenrykers, in te rukken.

DUITSCHLAND.

SALZBURG *den 11 van Bloeimaand.* De K. K. Oostenrykische wapens zyn hier voor de publieke gebouwen weggenomen. Men zegt, dat de Keizer Napoleon dit bisdom aan den Kroonprins van Beijeren heeft geschonken.

MUNCHEN *den 18 van Bloeimaand.* Thans heeft men, wegens de vorderingen der Beijerschen in Tyrol, de gunstigste tydingen ontvangen. De generaal Wrede marcheerde den 10 tegen Hofer, en maakte de noodige aanstalten om dien pas, alsmede den Strubpas te veroveren, 't welk ook den volgenden dag, na een hardnekkig gevecht van meer dan 8 uren, gelukte. De generaal Deroy marcheerde den zelfden dag met zyne divisie van Rosenheim af; zyne voorhoede ontmoette den vyand aan de Kieferbach, waar de brug afgebroken was. De Oostenrykers en Tyrolers werden uit de verhakkingen gedreven, en alzoo de brug hersteld. De vyand werd vervolgens van hoogte tot hoogte agterhaald, en op den middag deblokkeerde de generaal Deroy de vesting Kufstein, welke tot nog toe door de [illegible] luitenant-collonel Aigner, tegen de gezamenlyke Oostenrykersche en Tyrolische magt, verdedigd was geworden. De generaal Wrede rukte vervolgens, na het veroveren van Lofer, in 't binnenste van Tyrol voort, en den 12 was de omtrek van Kufstein genoegsaam van Oostenrykers en rebellen gezuiverd.

Den 13 werd de generaal Chasteler, door den generaal Wrede, by Sölles aangetast: binnen den tyd van een half uur, werden de Oostenrykers over hoop geworpen. De Beijerschen maakten 3000 gevangenen, en veroverden [illegible] geschut en 8 munitiers. De Oostenrykers werden [illegible] by Kartenburg vervolgd.

LEIPZIG *den 17 van Bloeimaand.* De Russische zaakgelastigde, de heer Dedun, heeft [illegible] weigerd heeft te laten vertrekken [illegible] rye) verzocht.

Gister kwam de zoon van den Fransch-Keizerlyke gezant te Berlyn, de heer van St. Marsan, uit [illegible] hier aan. Hy begeeft zich, als courier, naar [illegible] tier des Keizers.

DANTZIG *den 17 van Bloeimaand.* Volgens het zeggen van personen, uit het gevolg van den Hollandschen gezant te Weenen, Jonkheer van Hogendorp, die [illegible] heeft gezien, alle residentie den 10 dezer [illegible] vertrokken, vergezeld van [illegible] dendam, of by 's Hage, Dearmaarder van [illegible] nen, in het Staatsche [illegible] van het Hunsingo-Kwartier te Onderdendam, of by 's Hage, Dearmaarder van [illegible] meldden Eidam in Echte verwekt, zynde [illegible] laste van [illegible] Pro. voornemend, by GERLETS Apostille van den 19den van Bloeimaand 1809; zoo wel als legitimo matrimonio, by ge- geven aan alle die genen, zoo eenige Actien, Crediten of Pretensien hebben, ten einde hunne voorsch. Actien, Crediten of Pretensien tegen [illegible] van wylen hunnen Vader [illegible] tenschap van wylen hunnen Vader [illegible] gedagvaard, ofte hare Procureurs [illegible] dendam, of by 's Hage, Dearmaarder van [illegible] nen, in het Staatsche [illegible] van het Hunsingo-Kwartier te Onderdendam, of by 's Hage, Dearmaarder van [illegible]

Ingevolge Autorisatie en onder nadere Approbatie van Zyne Excellentie de MINISTER VICE-PRESIDENT van den STAATS-RAAD, gecharigeerd met de Portefeuille van Oorlog, zal den Luitenant-Kolonel en Jongstgeëmd Directeur in dezen dienst, publiek aan de minstbiedende Aanbehieden, buiten de Farmsumer Poort op Delfzyl, Waarvan de Besteding geschiedt op den 6 van Zomermaand aanstaande, des voormiddags ten elf uren, in 't Kyks Huis aldaar.

Kunnende het Besteek acht dagen voor de Besteding, ten huize van de Kastelein Mol, aan het Nieuwe Kerkhof, alhier, alsmede aldaar gelezen, en nader onderrigt en aanwyzing by den aanwezenden Officier, [illegible] men worden.

Op HEDEN den 30 dezer maand, des voormiddags ten elf uren, zal door den Schryver en Uitmynder der Boelgoeden op de Groote Markt, voor het Logement de KAPWAGEN, tevens zeer geschikt om een zeer gemakkelyke Reiswagen, in zeldene Verwisschappen en Talen als mede voorts verscheidene andere goede effecten, als: een mooije groote collectie van PLAKKATEN en RESOLUTIEN. Zynde de Catalogus hiervan by den Publicq verkrygbaar.

Kunnende het Besteek acht dagen voor de Besteding, ten huize van de Kastelein Mol, aan het Nieuwe Kerkhof, alhier, alsmede aldaar gelezen, en nader onderrigt en aanwyzing by den aanwezenden Officier, [illegible] men worden.

Op HEDEN den 30 dezer maand, des voormiddags ten elf uren, zal door den Schryver en Uitmynder der Boelgoeden op de Groote Markt, voor het Logement de KAPWAGEN, tevens zeer geschikt om een zeer gemakkelyke Reiswagen, in zeldene Verwisschappen en Talen als mede voorts verscheidene andere goede effecten, als: een mooije groote collectie van PLAKKATEN en RESOLUTIEN. Zynde de Catalogus hiervan by den Publicq verkrygbaar.

Den 30 van Bloeimaand en volgende dagen, in de Academie te Groningen

FRANKRYK.

PARYS *den* 20 *van Bloeimaand.* Het zevende leger-berigt, dat heden door den Moniteur is medegedeeld, behelst de byzonderheden, welke by de inneming van Weenen hebben plaats gehad, luidende hoofdzakelyk aldus:

„ Den 10 dezer, des morgens ten 9 uren, is de Keizer met het corps van den marschalk hertog van *Montebello*, voor de poorten van Weenen gekomen; het was juist na eene maand, op denzelfden dag en herzelfde uur, dat het Oostenryksch leger de Inn gepasseerd was."

„ Den 5den van Bloeimaand had de aartshertog Maximiliaan, broeder der Keizerin, een jong prins van 20 jaren, zonder onderviinding en van een vurig gestel, het bevel van Weenen op zich genomen, en twee proclamatien uitgevaardigd."

„ Het gerucht was algemeen in het land, dat al de verschansingen, die men rondom de hoofdstad vindt, in staat van verdediging waren; dat men batteryen aangelegd had, dat men aan verschanste kampen arbeidde, en men besloten had de stad te verdedigen. De Keizer had moeite om te gelooven, dat eene hoofdstad, die in 1805 zoo edelmoedig door het Fransche leger was behandeld, en inwoners, wier gezond verstand en oordeel bekend zyn, derwyze verdwaasd zoude wezen, dat zy tot eene zoo onuitvoerbare ondeneming konden besluiten. Hy genoot dus een wezenlyk genoegen, toen hy de onmetelyke voorsteden van Weenen naderende, eene talryke menigte volks, vrouwen, kinderen, grysaards, het Fransch leger zag te gemoet komen, en onze soldaten als vrienden behandelen."

„ De generaal *Couroux* trok door de voorsteden, en de generaal *Tharreau* begaf zich op de vlakte, die dezelve van de stad scheidt. Op het oogenblik, toen hy zyne gelederen uitbreidde, werd hy met musket-vuur en kanonschoten begroet, en ontving eene ligte wonde."

„ Van drie-honderd-duizend inwoners, die de geheele bevolking van Weenen uitmaken, heeft de eigenlyk gezegde stad, die met eene wal, welke van bastions en eene contrescarpe voorzien is, naauwelyks tachtig-duizend inwoners en dertien-honderd huizen. De vier kwartieren der stad, die den naam van voorsteden behouden hebben, en die door eene groote vlakte van de stad afgezonderd en aan de landzyde door verschansingen gedekt zyn, bevatten meer dan vyf-duizend huizen, en worden door meer dan twee-honderd-twintig-duizend zielen bewoond, welke haar onderhoud uit de stad trekken, alwaar de markten en de winkels zyn."

„ De aartshertog *Maximiliaan* had registers doen aanleggen, om de namen der inwoneren, die zich wilden verdedigen, aanteteekenen. Niet meer dan dertig ambtelooze personen lieten zich inschryven; alle anderen weigerden zulks. Hy deed alzoo tien bataillons der landweer en tien bataillons linietroepen aanrukken, uitmakende vyftien à zestien-duizend man, en stoor zich in de plaats op."

„ De hertog van Montebello, zond hem een aide-de-camp, met eene opëisching; maar het graauw wierp zich op den parlementair, en een uit hetzelve kwetste hem. De aartshertog gaf bevel, dat de ellendeling, die eene zoo eerlooze daad had gepleegd, in zegepraal door de geheele stad werd gevoerd, op het paard van den Franschen officier, en door de landweer vergezeld."

„ Na deze ongehoorde schending van het regt der volken, zag men het afgryslyk schouwspel van het eene gedeelte der stad, hetwelk op het ander schoot, en van eene binnenstad (*cité*), welke hare wapenen tegen hare eigene medeburgers wendde."

„ De generaal *Andreossy*, tot gouverneur der stad benoemd zynde, organiseerde in iedere voorstad municipaliteiten, een comité-central voor de levensmiddelen, de nationale-garde, bestaande uit kooplieden, fabrykanten en alle goede burgers, welke men wapende, om het gemeen in bedwang te houden."

„ De gouverneur-generaal deed eene bezending uit de aanvoorsteden te Schönbrun komen, de Keizer gaf dezelve last, om zich in de binnenstad te begeven, met den hier onder vermelden brief, geschreven door den prins *van Neufschâtel*, majoor-generaal, aan den aartshertog *Maximiliaan*."

De bezending ging in de stad, den 12den, des morgens ten 10 uren, en men bemerkte hare aankomst niet, dan door het verdubbeld vuur van de bolwerken. Vyftien inwoners der voorsteden, en niet meer dan twee Franschen, zyn daardoor omgekomen."

„ Het geduld des Keizers lieten eindelyk. Hy begaf zich met den hertog van Rivoli op dien arm van den Donau, die de wandelplaats het *grater* van de voorsteden scheidt, en liet een soort van blokhuis (*Pavillon*) op den linker-oever door twee compagnien voltigeurs bezetten, om het vervaardigen eener brug te beschermen. Het bataillon grenadiers, dat den overtogt verdedigde, werd door de voltigeurs en door het schroot uit vyftien stukken geschut verdreven. Ten 8 uren, des avonds, was dit blokhuis bezet, en de bouwstoffen voor de brug byëenverzameld. De kapitein *Pouzales*, aide-de-camp van den prins *van Neufschâtel*, en de heer *Sufaldi*, aide-de-camp van den generaal *Boudet*, hadden zich het eerst te water begeven, om naar de overzyde te zwemmen, en de vaartuigen, die aldaar lagen, te halen."

„ Ten negen uren, des avonds, begon eene battery van twintig haauwitzers, door de generaals *Bertrand* en *Navalet* opgerigt, op honderd roeden afstands van de plaats, het bombardement. In minder dan vier uren, werden er achttien-honderd haauwitzer-granaten in geworpen, en welhaast scheen de geheele stad in brand te staan. Men moet Weenen, dezelfs huizen, van acht of negen verdiepingen, des zelfs naauwe straten, en de talryke bevolking, in eene zoo [illegible] opgesloten, gezien hebben, om zich een denkbeeld te vormen van de wanorde, van het gedruisch en van de onheilen, welke uit zoo iets moest voortkomen."

„ De aartshertog *Maximiliaan* had 's morgens aan den twee bataillons, in gesloten kolonnen, doen opmarcheren, om het blokhuis, hetwelk het zamenstellen van de brug beschermde, te hernemen. De twee compagnien voltigeurs, die dit blokhuis, in hetwelk zy geschutgaten hadden gehakt, bezetteden, ontvingen den vyand met de trompe op de borst. Hun vuur, en dat der vyftien stukken geschut, die op den regter-oever geplant stonden, deden een gedeelte der kolonne wederkeren, en de rest redde zich in de grootste wanorde."

„ De aartshertog werd besluiteloos onder het bombardement, en twyfelde in het oogenblik, toen hy vernam, dat wy eenen arm van den Donau waren overgetrokken, en opmarcheerden, om hem den aftogt aftesnyden. Hy was de eerste, die de vlugt nam, en de bruggen weder overtrok. De eerbiedwaardige generaal *O'Reilly*, vernam eerst door de vlugt des aartshertogs, dat hy met het opperbevel was bekleed."

„ Den 12den, met het aanbreken van den dag, deed die generaal de voorposten weten, dat men met vuren moest ophouden, en er eene bezending naar den Keizer gezonden zou worden."

„ Deze bezending werd den Keizer in het park van Schönbrun voorgesteld. Dezelve bestond uit de graaf van *Dietrichstein*, provisioneel maarschalk der staten; de prelaat van Klooster-neuburg, de prelaat der Schotten, de graaf *Pergen*, de graaf *Veterani*, de baron *van Bartenstein*, de heer *van Meiljenberg*, de baron *van Hafen*, referendarius van Neder-Oostenryk; alle leden der staten; de aartsbisschop van Weenen, de baron *van Ledezer*, kapitein der stad; de heer *Wohlleben*, burgemeester; de heer *Meher* vice-burgemeester, *Egger*, *Pink* en *Heisn*, raden der stads regering."

„ Z. Maj. verzekerde de afgevaardigden van zyne bescherming. Z. Maj. deed verstaan, dat Weenen met dezelfde zachtheid en achting als in 1805 zou behandeld worden. Deze verzekering werd, door de afgevaardigden, met teekenen van de levendigste erkentenis beantwoord."

„ Ten 9 uren, des morgens, heeft de hertog van Rivoli, met de afdeelingen St. Cyr en Boudet, zich meester gemaakt van de Leopoldstadt."

„ Gedurende dezen tyd, zond de luitenant generaal *O'Reilly* den luitenant-generaal *de Vaux* en den heer *Belloute*, kolonel, om over eene kapitulatie voor de plaats te handelen. De hierby gevoegde kapitulatie werd des avonds geteekend, en den 13den, 's morgens ten zes uren, hebben de grenadiers van Oudinot de stad in bezit genomen."

By dit bulletin zyn tevens publiek gemaakt:

„ 1. Twee proclamatien, den 5 dezer door den aartshertog *Maximiliaan* in Weenen afgekondigd, waarin hy bekend maakte, dat hy door den Keizer gezonden was, om Weenen te verdedigen; dat het elks pligt was, om nu tot redding der monarchie het uiterste doen; dat elk, die de wapens dragen kan, die opvatten moest, en dat men op het platte land in een oogenblik een schietgeweer te kort kwam, zich met pieken en hooivorken wapenen moest; dat het slechts om eenige dagen van moed en standvastigheid te doen was, want dat van alle kanten talryke legers op weg waren, om de hoofdstad te hulp te komen en te ontzetten. „ „ Indien," heette het ten slotte in dezelve, „ „ uw voorbeeld het vaderland redt, bedenkt, welke belooningen, welk een roem u wachten!" "

„ 2. De brief van den prins *van Neufschâtel* aan den aartshertog *Maximiliaan* bovengem.; waarin eerstgemelde vraagt, wanneer de officier, als parlementaire gezonden, teruggezonden zal worden, en voorts zegt, dat de vreemde handelwyze omtrent denzelven, hem noodzaakte, om zich te bedienen van ingezetenen, ten einde met Z. H. te correspondeeren. De prins *van Neufschâtel* geeft wyders 's Keizers verlangen te kennen, om Weenen te bewaren voor de rampen, waardoor het bedreigt wordt, en maakt den aartshertog opmerkzaam op de verwoestingen, die eene langere verdediging veroorzaken zou, en op het ongehoorde, van uit eene vesting op de stad zelve te schieten. Ten slotte, zegt de prins, dat, indien de aartshertog evenwel wil voortgaan met de verdediging, de Keizer zich alsdan zal genootzaakt zien, om de werkzaamheden van den aanval te beginnen, en dat alsdan de ondergang dier groote hoofdstad, in 36 uren, door het vuur onzer haauwitsers en bommen zal voltooid zyn, gelyk de buiten-stad vernield zal zyn door het vuur uit de binnen-stad, en dat alsdan deszelfs bevolking, van getrouwe onderdanen, tot vyanden van zyn huis zouden worden."

„ 3. De capitulatie van Weenen, die hier onder volgt:

KAPITULATIE, *tot de overgaaf van Weenen aan het leger van Z. Maj. den Keizer der Franschen en Koning van Italie, beschermer van het Ryn-verbond.*

Overeengekomen tusschen den divisie generaal Andreossy, inspecteur-generaal van het Keizerlyk Artillerie-corps, groot-officier van het legioen van eer, kommandant van de yzeren kroon, handelende in naam [illegible] en Koning,

En den heer baron de Vaux, *luitenant-generaal, benevens den kolonel* Beloutte, *in naam van den luitenant generaal, graaf* O'Reilly, *handelende voor de stad en de bezetting van Weenen.*

Art. I. Het garnizoen zal met krygseer uittrekken, met zich nemende zyne verstukken, wapenen, krygskassen, vaandels, trofeen, paarden en eigendommen. Dit zelfde zal plaats hebben omtrent de corpsen en gedeelten, die tot het leger behooren. De troepen zullen langs den kortsten weg naar het Oostenryksch leger geleid worden, en op haren weg, kruideloos, onderstand, levensmiddelen en fourage ontvangen, als mede de wagens, die zy mogten benoodigd hebben. [*Geweigerd.*]

[*Het garnizoen zal met krygseer uittrekken, en, na gedefileerd te hebben, de wapenen op het glacis nedergelegen en krygsgevangen zyn; de officieren zullen alle hunne eigendommen, en de soldaten hunne randsels behouden.*]

II. Te rekenen van het oogenblik der onderteekening van de kapitulatie, zal er aan die troepen driemaal vier-en-twintig uren worden toegestaan, om uit de plaats te trekken. [*Geweigerd.*]

[*De poort van Karinthie zal morgen den dertienden des ochtends ten zes uren, voor de troepen van Z. Maj. den Keizer en Koning, geopend worden. Het garnizoen zal ten negen uren uittrekken.*]

III. Alle de zieken en gekwetsten, als ook de officieren van gezondheid, welke zy benoodigd hebben, worden aan de grootmoedigheid van Z. Maj. den Keizer der Franschen aanbevolen. [*Toegestaan.*]

IV. Ieder byzonder persoon, en voornamelyk ieder officier, in deze kapitulatie begrepen, die, om wettige redenen, niet ter zelfder tyd als het garnizoen de stad verlaten kan, zal een uitstel verkrygen, en de vryheid, om, na verloop van dat uitstel, zich by zyn corps te gaan vervoegen. [*Toegestaan.*]

V. De inwoners van alle rangen, zullen in hunne eigendommen, [illegible] regten, vryheden, in het vry uitoefenen [illegible] gehandhaafd worden, en zullen niet aansprakelyk zyn over hunne meeningen, welke zy voor de capitulatie geuit hebben. [*Toegestaan.*]

VI. De vrye uitoefening der godsdiensten zal gehandhaafd worden. [*Toegestaan.*]

VII. De vrouwen en kinderen van alle personen, het garnisoen uitmakende, zullen de vryheid hebben van in de plaats te blyven, en hare eigendommen, en die, welke door hare mans waren achtergelaten, te behouden.

Wanneer deze vrouwen door hare mannen mogten worden teruggeroepen, zullen zy zich zonder verhindering naar dezelven kunnen begeven, en hare bovengemelde eigendommen met zich nemen. [*Toegestaan.*]

VIII. De militaire pensioenen zullen steeds betaald worden, aan die genen, welke dezelve genieten, het zy dezelven gepensioneerde militairen, of invaliden, tot eenige militaire-administratien gebruikt worden, of vrouwen van militairen zyn. Alle deze personen, zal het vrystaan in de stad te blyven, of naar verkiezen het land te ontruimen. [*Toegestaan.*]

IX. De regten der geëmployeerden, by de militaire-administratien, met betrekking tot hunne eigendommen, ver-

---

De Secretaris E. FOKKEMA te *Dokkum*, en de Procureur-Fiscaal T. S. STEPHANY te *Harlingen*, gedenken aan de meesthiedende publiek by Strykgeld te Verkoopen:

Een hechte, sterke en welbekleede WIND- ROGGE en WEITE-MOOLEN, met twee paar Steenen voorzien, en voor weinig tyds met twee nieuwe Roeden verbeterd, (de *NOORDER MOOLEN* genaamd) staande op de Stadsvesten te *Harlingen*; om dadelyk na de finale Palmslag te aanvaarden, benevens de HUIZINGE, STAL en WAGENHUIS, digt by de Mooleh staande. Waar op geboden is ƒ 3400 — : — :

Wie gadinge maakt, kome op *Woensdag* den 24sten en 25sten van Bloeimaand by de Schryvinge en Verhooginge, en op *Donderdag* den 26 van Bloeimaand 1809, des nademiddags ten 2 uren, ten huize van FRANS EERDES, Vallaasman op de Roode Schuur, onder *Augustinga*, by de oeffe Zydge, Kastelein ANEL BOLHUIS in de Herberg *Romen* te *Harlingen*, en koope op bovengem. Actuarien te vernemen zyn.

De Fiscaal L. MEETH te *Augustinga*, gedenkt op *Donderdag* den 24 van Bloeimaand 1809, des avonds ten 6 uren, ten huize van FRANS EERDES, Vallaasman op de Roode Schuur, onder *Augustinga*, by de oeffe Zydge, presenteren te Verkoopen: een nieuw SCHUITE-SCHIP, met Zeil en Trell, Staande en Loopend Wand, liggende by de Roode Schuur, zoodanig als by REINDER HEERES wordt bevaren; zynde lang over Steven 54 voeten, wyd 11½ voet, en hoog naar advenant; kynde de finale Palmslag ten huize van de Kasteleyn Mr. BOOTSMA onder *Augustinga*, den 25 van Bloeimaand 1809, des nademiddags te 4 uren. De Condition zyn in middelen te zien by voorn. Actuarius.

NB. By J. OOMKENS sal, binnen korte dagen, *met voorkennis en toestemming van de Familie*, worden uitgegeven, het BYZONDER WELGELYKEND AFBEELDZEL van wylen den wel eerw. zeer gel. Heer NICOLAUS, laatst *Predikant by de Hervormde Gemeente in Groningen*, begeleid van twee *Lichtjes*, vervaardigd door den Heeren H. WESTER en M. VAN HEYNINGEN, BOSCH. De PROOF van het AFBEELDZEL is by den, UITGEVER te zien.

Een extra groote Folio HUIS er achter, staande in het beste van de Stad; om op Pinxter November 1809 te kunnen worden aangevaard, en weder over het halve Koopschat naar 5 Guldens procent, uit de hand te koop; adres by de procureur, E. LEININGA op Munnekeholm te *Groningen*, Letter Z. No. 250.

L. K. GROENEVELD en COMP. te *Winschoot*, continueren in het kooperen en verkoopen van alle hande soort van OBLIGATIEN, NAT. SCHULDBRIEVEN en COUPONS, en daar alle PROVINTIALE OBLIGATIEN en NAT. SCHULDBRIEVEN, ten laste van het *RYK*, ingevolge *Koninglyke Wet*, gelang in een *GROOTBOEK* moeten worden ingeschreven, zoo ontvangen der intrest, en het in order zich tot het opzenden, een de bezorging dier inschryving in gemelde *Groot-boek*, het ontvangen der intrest, wegens het arresteren van dezelve, te verrigten, zal de bezorging der declaratien van hunne Effecten in het te doene regtsteeren in gemelde *Groot-Boek*, als mede het ontvangen der Jaarlykche Renten, op de minst kostbaarste wyze te bekomen — zoo recommandeert de ondergeteekende zich by elk en een ieglyk, tot het bezorgen dezelve; als mede, indien men verkiezen mogt, zyne Effecten by de Commissie van Administratie te *Amsterdam*, niet op *Naam*, maar in *Blanco* te laten inschryven, daarvoor de Ondergeteekende behoorlyke bewyzen zal afgeven. Ook worden door den Ondergeteekenden alle soorten van Effecten, waarop de Coupons te bezorgen, waarop de hoogste prysen, aangekocht. Dezelve continueren ook de Coupons, tegen de hoogste prysen, als mede in het trekken en Kyne Paelen; als mede in het taxeeren van dezelve, voor welke taxatie, by een aal en zes weken instaat, niets word gerekend. Ook worden door den Ondergeteekende behoorlyke bewyzen zal afgeven. Ook worden door den Ondergeteekenden alle soorten van Effecten, waarop de hoogste prysen, aangekocht. Dezelve continueren ook de Coupons, tegen de hoogste prysen, als mede in het trekken en Kyne Paelen; als mede in het taxeeren van dezelve, voor welke taxatie, by een aal en zes weken instaat, niets word gerekend. Ook worden door den Ondergeteekenden wylen iemand verkleden mogt, om juweelen of verzet te hebben; kan zulks mede door den Ondergeteekende met het verwisselen van Gouden en Zilvere Specien.

In de Oliphant, Apotheek van de Hr. BRANTZEN, Lett. L. No. 94, Gulden-straat, boven de

blyf, vertrek, zullen dezelfde zyn, als die van het garnisoen. [*Toegestaan.*]

X. De invidu's van de gewapende burgermagt zullen aan de voorregten, in artikel V. van deze kapitulatie vervat, deel hebben. [*Toegestaan.*]

XI. De militaire akademien, de militaire opvoedings-gestichten voor kinderen van beide sexen, de algemeene en byzondere inrigtingen, gemaakt ten voordeele van deze gestichten, zullen in stand blyven, op den tegenwoordigen voet, en onder de bescherming worden geseld van Keizer *Napoleon*. [*Toegestaan*]

XII. De kassen, magazynen en eigendommen van de magistraat der stad Weenen, die van de corpsen der staten van Neder-Oostenryk, als mede de gods-huizen, zullen ongeschonden blyven.

[*Dit is niet militair*]

XIII. Er zullen wederzyds commisarisen worden benoemd, voor de uitwisseling en uitvoering der bovengenoemde artikelen van deze kapitulatie. Die commisarisen zullen de regten van het garnisoen regelen, volgens de voorgaande artikelen. [*Toegestaan.*]

XIV. Men zal aanstonds na de onderteekening van deze kapitulatie, dezelve door een' officier kunnen zenden aan Z. Maj. den Keizer van Oostenryk, en door een' ander officier, aan Z. Keiz. Hoogheid den aartshertog *Karel*, generalissimus. [*Toegestaan*]

[*Met de vryheid voor den luitenant-generaal graaf O'Reilly, om zich zelf naar zyn' Souverein te begeven.*]

XV. Indien er eenige moeijelykheid mogt opkomen, over de wyze van uitlegging der voorwaarden van deze kapitulatie, zal dezelve geschieden ten voordeele van het garnisoen en der inwoners van de stad Weenen. [*Toegestaan.*]

XVI. Na de onderteekening van deze kapitulatie, en het uitwisselen der gyzelaars, zal de halve maan van de poort van Karinthie, aan de troepen van Z. Maj. den Keizer der Franschen worden overgegeven, en de Fransche troepen, zullen niet in de stad kunnen komen, voor dat de Oostenrykse troepen die ontruimd hebben. [*Geweigerd.*]

[*Verzonden naar artikel II.*]

Hiervan het dubbeld gemaakt te Maria-Hill, in de linie van Weenen, den 12 van Bloeimaand 1809.

(*geteekend*) ANDREOSSY, DE VAUX en BELOUTTE.

Wordende, ten 4den, de bovenstaande stukken beslooten met een rondgaanden brief, door Z. Maj. den Keizer van Frankryk, aan de aarts-bisschoppen, bisschoppen en presidenten der consistorien in Hoogstdeszelfs Ryk, geschreven, en gedagteekend uit het Keizerlyk kamp te Schönbrun, den 23 van Bloeimaand 1809, inhoudende het bevel, om, tot tot dankzegging voor de byzondere bescherming, door de Goddelyke Voorzienigheid aan Z. Maj. en deszelfs wapenen verleend, door hunne gemeentens in de kerken een *Te Deum* te doen zingen. Hetzelve moet te Parys, op Zondag den 28 van Bloeimaand, uitgevoerd zyn.

HOLLAND.

AMSTERDAM *den* 25 *van Bloeimaand.* Men ziet alhier, met betrekking tot den landbouw, de twee volgende Koninklyke decreten:

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Het wetgevend ligchaam goedgekeurd hebbende de voordragt, ten dien einde gedaan;

Hebben wy besloten en besluiten:

Art. 1. Dat zullen worden vastgesteld, zoo als vastgesteld worden by deze, de navolgende bepalingen, ter bevordering van het ontginnen van woeste gronden.

Art. 2. Alle die genen, welke verlangen eenige onbebouwde gronden, aankomende domeinen van het Ryk, en binnen derzelver grenzen gelegen, te bekomen, om dezelve te ontginnen, te bezaaijen, te bepooten, of op eenigerlei andere wyze te bebouwen, zullen zich, ten voorschreven einde, by rekweste, aan den Koning moeten vervoegen.

2. Ter bevordering van voorschrevene ontginning wordt, gedurende den tyd der vyftig eerstkomende jaren, ten behoeve van voorschrevene landen gegeven, vrydom van de verponding, en over negen-tiende gedeelten gelyken vrydom voor het personeel en het haardsteden-geld.

3. Gedurende deze eerste vyftig jaren, zullen insgelyks van deze nieuw ontgonnen landen, generlei novale tienden, vermeld in artikel 61 der wet op de remissien, van den 21sten van Grasmaand 1805, ten behoeve van de publieke schatkist, worden geheven.

4. Alle verzoeken tot het bekomen dezer woeste gronden, en van de hier voren gemelde vrydommen, en alle rekwesten, welke over of ter zake van derzelver bebouwing mogten worden ingeleverd, de huur-contracten der ontgonnen landen, mits enkel tot dezelve betrekkelyk, en over geene andere percelen loopende, gelyk mede derzelver geheel of gedeeltelyk transport, zullen, gedurende gemelden tyd van vyftig jaren, insgelyks bevryd zyn van het regt van het zegel, en van alle leges en jura, onder welke benaming zy ook bekend mogten zyn; blyvende hiervan echter uitgezonderd, het geen betrekkelyk is tot de teruggave van verschotten, welke ten behoeve der rekwestrant of der eigenaren der gronden mogten gedaan zyn.

5. Die genen, welke verlangen mogten eenige onbebouwde gronden te verkrygen, aan eene stad, plaats of dorp toebehoorende, zullen dit verzoek in de eerste plaats moeten indienen, by het plaatselyk bestuur.

6. Voorschreven bestuur, het verzoek toestaande, zal de acte van vergunning der landen, alvorens van alle kracht te zyn, aan den Koning tot bekoming van deszelfs bekrachtiging, moeten worden aangeboden.

7. Het verzoek door het plaatselyk bestuur zynde geweigerd, zal de rekwestrant zich by den Koning kunnen vervoegen, om door Hoogstdezelven te worden beslist, zoo als bevonden zal worden te behooren.

8. Alle onbebouwde landen, aan eenige marken of gemeenten behoorende, zullen, het zy in eens, of van tyd tot tyd, by eene blyvende en geëvenredigde verdeeling, aan de de markgenooten of geregtigde leden der gemeente kunnen worden afgestaan, na dat deze daarover wettig zullen zyn byeen geroepen, en hunne toestemming daartoe zullen hebben gegeven: alles echter behoudens de goedkeuring en bekragtiging van den Koning.

Het besluit tot zulk eene uitgifte van onbebouwde gronden, aan de marken of gemeenten behoorende, zal by meerderheid van stemmen kunnen worden genomen, niettegenstaande andersins eenparigheid van zyn verlangt zoude worden.

De stemmen rekende, zal alsdan de zaak ter kennis van den Koning worden gebragt, en door Hoogstdezelven worden beslist.

9. De vergunning van onbebouwde gronden, aan steden, dorpen, plaatsen, marken of gemeenten toekomende, en hiervoren art. 4 en 8 gemeld, door den Koning zynde bekrachtigd, zullen deze gronden in allen opzigte gelyken vrydom genieten, als de onbebouwde dominiale gronden, invoegen als hier voren art. 2 en 3 is omschreven.

10. Byaldien onbebouwde gronden, ter ontginning uitgegeven, in de eerste vyftien jaren na de vergunning niet geheel zyn bebouwd, het zy door bezaaijing of door beplanting, of door eenige andere wyze van bebouwing, zal de vergunning worden gehouden voor ingetrokken, en het reeds bebouwde gedeelte ten behoeve van 's Ryks domeinen verfallen.

11. Gelyke vrydommen zullen worden verleend ten behoeve van onbebouwde gronden, byzondere personen toebehoorende, van welke tot nu toe geene verponding is betaald, en die na de publicatie dezes mogten worden bebouwd.

12. Landen, aan de verponding onderworpen, doch welke thans geheel onbebouwd liggen, zullen, byaldien zy op nieuw mogten worden bebouwd, gedurende de eerste vyftig jaren, van alle vermeerdering der tegenwoordige verponding bevryd zyn, en boven dien de verdere voordeelen genieten, aan nieuw ontgonnen landen toegestaan.

13. De jaren van vryom, in deze gemeld, worden gerekend integaan, ten aanzien van alle onbebouwde gronden, welke ter bebouwing worden uitgegeven, met den eersten van Louwmaand van het jaar, volgende op dat geen, waarin de vergunning is gedagtekend; en voor de woeste of geheel onbebouwde gronden van byzondere personen, hier voren art. 11 en 12 gemeld, met den eersten van Louwmaand van het jaar, volgende op dat geen, in hetwelk zy de ontginning hunner woeste gronden, of het op nieuw bebouwen hunner geheel onbebouwde gronden zullen hebben begonnen.

14. Voor zoo ver by deze voor de onbebouwde en woeste gronden, andere of verdere vrydommen, of voor eenen langeren tyd, of andere wyze worden toegestaan, dan by de wet op de remissien, van den 21sten van Grasmaand 1805, is bepaald, wordt dezelve in zoo verre by deze gehouden voor veranderd en vermeerdert.

II. Onze ministers van binnenlandsche zaken en van justitie en police zyn belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, herwelk zal worden gepubliceerd en in het bulletin der wetten geinsereerd.

Gegeven, op het kasteel te Croy, den 16den van Grasmaand van het jaar 1809, en van Onze regering het vierde.

LODEWYK.

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

Het wetgevend ligchaam goedgekeurd hebbende de voordragt door Ons deswegens gedaan,

Hebben Wy besloten en besluiten:

I. Worden gearresteerd de navolgende bepalingen:

Art. 1. Er zal eene algemeene opneming, herziening en tauxatie van de landeryen plaats hebben, welke zal dienen tot basis van derzelver aanslag, in het middel van verponding.

2. Van deze tauxatie zullen zyn uitgezonderd, zoodanige landeryen, welke gedurende tien van de laatste vyftien jaren, tot het jaar 1805 ingesloten, zyn verhuurd geweest, en waarvan het beloop der huur- of pachtpenningen zal kunnen bewezen worden.

3. Om den afzonderlyken aanslag te vinden van de gebouwen en landeryen, welke gedurende tien van de laatste vyftien jaren, gezamenlyk zyn verhuurd geweest, en waarvan de verhuring kan worden bewezen, zal van de som der jaarlykse huur- of pacht, worden afgetrokken de som, waarop de gebouwen, by gelegenheid der algemeene herziening en tauxatie derzelve, afzonderlyk zyn getauxeerd; en zal het resterende gehouden worden, voor de onzuivere huurswaarde der landeryen.

4. Tot basis der tauxatie van de huurswaarde, zal worden genomen de huur, waarvoor de landeryen, in weigelyking van andere soortgelyke, gedurende tien der laatste vyftien jaren zouden hebben kunnen verhuurd worden; en zal de huurswaarde dan alleen naar de loopende huur van gelyksoortige landeryen worden opgemaakt, wanneer de voorledene huur van gelyksoortige landeryen, niet voldoende kan worden opgegaan.

5. De algemeene tauxatie zal gemeentens- plaats- districts- of polders-gewys, en vervolgens perceels-gewys geschieden, en bevatten alle landeryen, in zoodanige gemeente-plaats, district of polder gelegen, met uitzondering alleen der percelen, waarvan de huur door de productie van voldoende bewyzen is geconstateerd.

6. De tauxatie zal geschieden door drie beedigde tauxateurs, door of van wegen den Koning te benoemen.

Zy zullen alle percelen, waarvan de huurswaarde moet worden getauxeerd, exactelyk opnemen, en vergelyken met die percelen, waarvan de huurswaarde der tien van de laatste vyftien jaren is bewezen, als mede nagaan de huur-contracten en andere bewyzen, welke aan hen zullen geëxhibeerd worden.

Zy zullen zich ook naauwkeurig doen informeren van de polder- en andere lasten, welke, overeenkomstig art. 6 van de wet van den 26sten Louwmaand 1805, van de onzuivere huur mogen worden afgetrokken.

De tauxateurs zullen, naar aanleiding van deze vergaderde kennis, opmaken en beslaan de massale-som, welke voor alle getauxeerde percelen, in dezelfde gemeente-plaats, district of polder gelegen, als den aanslag derzelve, in de verponding zal moeten opgebragt worden: de byzondere instructien zullen de werkzaamheden der tauxateurs en der commissarisen nader regelen.

7. De massale som zal aan het gemeente- plaatselyk- district of polder-bestuur worden bekend gemaakt, en daar by opgave gedaan der percelen, waarover deze som moet gerepartitieerd worden.

8. Het gemeente- plaatselyk- district- of polder-bestuur zal dezen aanslag ter kennisse van de belanghebbenden brengen, en aan dezelve gelegenheid geven, der zaken te zonden stukken te kunnen nazien.

9. De belanghebbenden, welke insisteren, dat hun district, gemeente, plaats of polder, door den massale-aanslag bezwaard is, zullen zich binnen eene maand, na het gemeente- plaatselyke- district- of polder-bestuur kunnen adresseren, en hernieuwde verzoeken.

Byaldien een deels der belanghebbenden, mogensals gezwyze bekend, zich door den aanslag bezwaard acht, zal het bestuur daarvan aan den commissaris tot het werk der introductie van de verponding, over dat district kennis geven, en zal in dat geval eene hertauxatie plaats hebben.

10. Deze, benaamde zal insgelyks door drie beedigde hertauxateurs geschieden, als eene finale beslissing worden aangenomen, en daarna de aanslagen der verponding geregeld.

11. Indien de hertauxatie met den aanslag geene verschil, of een verschil van hier meer dan een twintigste deel, zoude opleveren, zullen de kosten der herziening en tauxatie, alles te bekomen tot billyke prysen,

By W. WOESTMAN, *Smit op Fozhol*, zyn wederom als na gewoonte, te bekomen: NIEUWE BESLAGEN BOEREN WAGENS, alles echt en sterk, met het Opgoed of het Onderwerk apart, na genoegen der Koopers. Bovengenoemde houdt zich verzekerd van de recommandatie van allen die van zyne Wagens in gebruik hebben, kunnende men voor een civiele prys met hem handelen; verzoekt ieders gunst en regommandatie. Ook is nog by denzelven te koop: een beste HALFSLETEN BESLAGEN BOERE-WAGEN, voorgeleden in het *Nauur- en Schietkundig Genootschap* te Groningen, in gr. 8vo. 5 ſ 1 - -

De Horologie-maker J. L. SMIT, by de Poelenpoorten-brug, heeft wederom ontvangen, extra fraaije en deugdzame PENDULES in onderscheidene soorten en repareren van alle soorten van HOROLOGIEN en UURWERKEN. Recommandeert zich in een ieders gunst, en belooft eene prompte en civiele bediening.

Ter Boekdrukkery van J. OOMKENS, zyn voorgevoerd:

I. 8. STRATINGH Ez., SCHEIKUNDIGE VERHANDELING *over eenige verbindingen van den PHOSPHORUS*, voorgelezen in het *Natuur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, in gr. 8vo. 8 ſ 1 - -

II. N. WESTENDORP, RAPPORT *nopens de Proefnemingen met de Stoom-wagen op den Dyk van Utrecht te Utrecht*, waarvoor ingelegde Zeuring is gegeven in het *Nauur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, op *Zaterdag* den 20sten Bloeimaand 1808, 4 ſ - -

Ook zyn by dezelve weder ontvangen: Het *Nieuw Natuurkundig Magazyn*, door Dr. VAN MARUM, 2de deels 1ste stuk, met 2 Platen, 1 ſ 10 -

De Boekverkooper R. J. SCHIERBEEK te Groningen, zal uit het Hoogduitsch in het Nederduitsch vertaald, uitgeven: *Betrachtungen über die lehrreichen und trostreichen Wahrheiten des Christenthums, bey der Trennung von dem Unsichtbaren, für reformirten Gemeine zu Hamm. (Jetz zu Rotterdam.)* Predikger der reformirten Gemeine zu Hamm. — En is het origineel aan hem overgeleverd. — By denzelven zyn nog te bekomen: KAARTEN van SPANJE, met de BESCHRYVING, Als mede van OOSTENRYK en geheel DUITSCHLAND.

De VOORSTANDERS over de minderjarige Kinderen van GERRIT GERRITS NAP en GRIETJE JANS, zyn voornemens, ten overstaan van Schepenen der Stad Groningen, op Woensdag den 6den van Herfstmaand 1809, des avonds ten 6 uren, in de Vergaderzaal van den Heer Burgemeester Mr. JAN HARMS VINCK en Schepenen, aldaar, ten Raadhuize, te verkoopen, by openbaare verkooping, aan den meest biedenden, en finaal gunner, de navolgende Goederen, als:

Een Huis, Erf en Timmerwerf, staande en gelegen aan de Kerk, straat te *Uhwerd*, waarvoor ingelegde Zeuring is gegeven op *Zaterdag* den 20sten Bloeimaand 1809, 4 ſ - -

Een beste HALFSLETEN BESLAGEN BOERE-WAGEN, voorgeleden in het *Nauur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, op *Zaterdag* den 20sten Bloeimaand 1809, 4 ſ - -

De Horologie-maker J. L. SMIT, by de Poelenpoorten-brug, heeft wederom ontvangen, extra fraaije en deugdzame PENDULES in onderscheidene soorten en repareren van alle soorten van HOROLOGIEN en UURWERKEN. Recommandeert zich in een ieders gunst, en belooft eene prompte en civiele bediening.

Ter Boekdrukkery van J. OOMKENS, zyn voorgevoerd:

I. 8. STRATINGH Ez., SCHEIKUNDIGE VERHANDELING *over eenige verbindingen van den PHOSPHORUS*, voorgelezen in het *Natuur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, in gr. 8vo. 8 ſ 1 - -

II. N. WESTENDORP, RAPPORT *nopens de Proefnemingen met de Stoom-wagen op den Dyk van Utrecht te Utrecht*, waarvoor ingelegde Zeuring is gegeven in het *Nauur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, op *Zaterdag* den 20sten Bloeimaand 1808, 4 ſ - -

Ook zyn by dezelve weder ontvangen: Het *Nieuw Natuurkundig Magazyn*, door Dr. VAN MARUM, 2de deels 1ste stuk, met 2 Platen, 1 ſ 10 -

De Boekverkooper R. J. SCHIERBEEK te Groningen, zal uit het Hoogduitsch in het Nederduitsch vertaald, uitgeven: *Betrachtungen über die lehrreichen und trostreichen Wahrheiten des Christenthums, bey der Trennung von dem Unsichtbaren, für reformirten Gemeine zu Hamm. (Jetz zu Rotterdam.)* Predikger der reformirten Gemeine zu Hamm. — En is het originele aan hem overgeleverd. — By denzelven zyn nog te bekomen: KAARTEN van SPANJE, met de BESCHRYVING, Als mede van OOSTENRYK en geheel DUITSCHLAND.

De VOORSTANDERS over de minderjarige Kinderen van GERRIT GERRITS NAP en GRIETJE JANS, zyn voornemens, ten overstaan van Schepenen der Stad Groningen, op Woensdag den 6den van Herfstmaand 1809, des avonds ten 6 uren, in de Vergaderzaal van den Heer Burgemeester Mr. JAN HARMS VINCK en Schepenen, aldaar, ten Raadhuize, te verkoopen, by openbaare verkooping, aan den meest biedenden, en finaal gunner, de navolgende Goederen, als:

Een Huis, Erf en Timmerwerf, staande en gelegen aan de Kerk, straat te *Uhwerd*, waarvoor ingelegde Zeuring is gegeven op *Zaterdag* den 20sten Bloeimaand 1809, 4 ſ - -

Een beste HALFSLETEN BESLAGEN BOERE-WAGEN, voorgeleden in het *Nauur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, op *Zaterdag* den 20sten Bloeimaand 1809, 4 ſ - -

De Horologie-maker J. L. SMIT, by de Poelenpoorten-brug, heeft wederom ontvangen, extra fraaije en deugdzame PENDULES in onderscheidene soorten en repareren van alle soorten van HOROLOGIEN en UURWERKEN. Recommandeert zich in een ieders gunst, en belooft eene prompte en civiele bediening.

Ter Boekdrukkery van J. OOMKENS, zyn voorgevoerd:

I. 8. STRATINGH Ez., SCHEIKUNDIGE VERHANDELING *over eenige verbindingen van den PHOSPHORUS*, voorgelezen in het *Natuur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, in gr. 8vo. 8 ſ 1 - -

II. N. WESTENDORP, RAPPORT *nopens de Proefnemingen met de Stoom-wagen op den Dyk van Utrecht te Utrecht*, waarvoor ingelegde Zeuring is gegeven in het *Nauur- en Scheikundig Genootschap* te Groningen, op *Zaterdag* den 20sten Bloeimaand 1808, 4 ſ - -

Ook zyn by dezelve weder ontvangen: Het *Nieuw Natuurkundig Magazyn*, door Dr. VAN MARUM, 2de deels 1ste stuk, met 2 Platen, 1 ſ 10 -

De Boekverkooper R. J. SCHIERBEEK te Groningen, zal uit het Hoogduitsch in het Nederduitsch vertaald, uitgeven: *Betrachtungen über die lehrreichen und trostreichen Wahrheiten des Christenthums, bey der Trennung von dem Unsichtbaren, für reformirten Gemeine zu Hamm. (Jetz zu Rotterdam.)* Predikger der reformirten Gemeine zu Hamm. — En is het originele aan hem overgeleverd. — By denzelven zyn nog te bekomen: KAARTEN van SPANJE, met de BESCHRYVING, Als mede van OOSTENRYK en geheel DUITSCHLAND.

tantzame [illegible] van laste van de dolerenden, en anderzins zullen zy door het Rijk gedragen worden.

12. Zoo de gezamenlyke, óf de meerderheid der belanghebbenden, in den aanslag berusten, zal de masale som, over alle de percelen daarin betrokken, door drie plaatselyke zetters worden omgeslagen.

De zetters zullen door of van wegen den Koning worden benoemd, en genomen uit de voornaamste geërfden van het district, plaats, gemeente of polder.

13. De zetters zullen de lysten der zetting dadelyk, na het werk volbragt zal zyn, op het raadhuis of regtkamer ter visie van de belanghebbenden, welke daartoe naar style locaal zullen worden opgeroepen, openleggen, om, binnen den tyd van veertien dagen, hunne bezwaren, by aldien zy die mogten hebben, by den landdrost van het departement intedienen, ten einde daarop door of van wegen den Koning worde beslist.

14. De verzoeken, tot aanvrage van hertaxatie aan de gemeente, plaats, district of polder-besturen intedienen, alsmede de memoriën van bezwaar, door de geërfden en ingelanden integeven, en de diepöstien daarop vallende, zullen vry van het regt van zegel zyn.

15. Alle verminderingen, ten gevolge van gegronde dole-antien verleend, indien dezelve te zamen één-veertigste gedeelte van de masale som te bowen gaan, zullen door eene nieuwe repartitie over alle de getaxeerde percelen gevonden worden.

16. Alle bepalingen, by vorige wetten gemaakt, blyven in volle kracht en werking, zoo verre daarin door deze geene verandering is gemaakt.

17. Het tegenwoordig besluit zal worden gepubliceerd, en in het bulletin der wetten geinsereerd.

III. Onze ministers van finantien en van justitie en politie zyn belast, met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

Gegeven, te Ravestein, den 25sten van Grasmaand van het jaar 1809, en van Onze regering het vierde.

LODEWYK.

LODEWYK NAPOLEON, door de gratie Gods en de constitutie des Koningryks, Koning van Holland, Connétable van Frankryk.

De koophandel en de inlandsche manufakturen willende aanmoedigen en voorstaan;

Hebben Wy besloten en besluiten:

Art. 1. De inkomende regten op de navolgende voorwerpen, zullen worden verhoogd, in manieré als volgt; als:

Aardewerk, 15 pCt.; Bontjes, (Slieffger) 1 pCt.; Garen, (wit naaigaren) 12 pCt.; Klompen of holleblokken, 5 pCt.; Lynwaden, damasten en servetgoed, 5 pCt.; Linten, (garen, saaijetten; wollen) 10 pCt.; Laken, (geverwd) 15 pCt.; Laken, (ongeverwd) 10 pCt.; Meekrappen, de 100 ponden onberoofde en fyne, 1 gulden; Gemeene, 12 stuivers; Mullen, 6 stuivers; Papier, waarvan de riem boven de 2 guldens waardig is, excepr het blaauw, 15 pCt.; Spelden, het dozyn van 12,000, 1 gulden en 10 stuivers. Van de wol zullen geene inkomende regten worden betaald, en de uitgaande zullen zyn 15 pCt.

2. De bovengemelde vermeerdering van inkomende regten, zal niet verder strekken dan over het thans loopend jaar.

Wy reserveren Ons, de voortduring of vernietiging van de voornoemde vermeerdering, na dat Ons door de ondervinding, de nuttigheid daarvan zal zyn gebleken.

3. Onze minister van justitie en politie, en de directeur der middelen te water, zyn belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk zal worden gepubliceerd, en in het bulletin der wetten geinsereerd.

Gegeven, te [illegible] van het jaar 1809, en van Onze regering het vierde.

LODEWYK.

AMSTERDAM *den 26 van Bloeimaand.* Zyne Excellentie de minister van Financiën Gogel, sints langen tyd door een sukkelig gestel gekweld, heeft dezelfs ontslag verzocht en verkregen. De raads-secretaris Appelius is by voorraad met het portefeuille van het ministerie van finantiën belast.

GRONINGEN *den 29 van Bloeimaand.* Wy zyn van goederhand onderrigt, dat op aanstaanden Zondag, den 3 van Zomermaand, in alle de kerken der onderscheidene Godsdienstige gezindheden in dit Departement, in de voordenmiddag Godsdienst oefening, aan den Allerhoogsten, openbare en plegtige dankzeggingen, zullen worden opgezonden, voor den zegen, waarmede de wapenen van Frankryk en desselfs geallieerden, in den tegenwoordigen oorlog met Oostenryk, zyn bekroond geworden, en de verdere voorspoed over dezelve zal worden afgebeden.

Onder den 18 dezer, wordt uit PASSAU geschreven: „ de Oostenrykfche armée, onder bevel van den generaal Hiller, die van positie tot positie door de Franschen werd achteruit gedreven, passeerde den 9 gedeeltelyk de Donau, en voegde zich by de troepen van den aartshertog Karel, die uit Bohemen de hoofdstad te hulp wilde komen. Het overige retireerde op Hongarye, een sterk garnizoen in Weenen achterlatende. Den 9 en volgende dagen, werd gedenkende residentie door de Franschen berend, en den 11 bereikten. In den nacht van den 12 ontruimde het garnizoen grootendeels de stad, en liet dezelve aan haar lot over. Den 13 kapituleerde zy, en werd den 13 door de Franschen bezet."

„ De Fransche troepen hebben zich vervolgens reeds naar den kant van Mouvie uitgebreid. De Oostenrykers stonden naar de zyde van Hongarye, te Hainburg, in de nabyheid van Presburg, en de Franschen te Regelsbrunn. De maarschalk hertog van Auerstadt marcheert naar den kant van Znaym, en moest in zyne operatien [illegible] maarschalk prins van Ponte-Corvo, ondersteund. Ondertusschen was het groote hoofdkwartier nog in Schönbrunn. Men zegt, dat de Oostenrykfche Keizer, die zich eerst naar Brünn, in Moravie, zoude begeven hebben, weder naar Hongarye terug gekeerd is!"

„ De Oostenrykfch-Italiaansche armée, onder bevel van den aartshertog Johann, is door Karinthie in volle terugtogt op Hongarye. Het hoofdkwartier van de Fransch-Italiaansche armée was den 12 te Udine. Den 13 was de rechtervleugel by Gradisca, omtrent 6 mylen van Triest, geretireerd. Het centrum van dezelve vervolgde de Oostenrykers tegen Villach, en de linker-vleugel geerde, met veel voordeel, tegen zuidelyk Tirol. Naar de Fransche en Italiaansche troepen weder tot Triest waren voortgerukt."

„ Volgens de laatste berigten, was de aartshertog Johann reeds te Klagenfurth."

„ De Tyrolfche insurgenten, die zich in zuidelyk Zwaben tot by Memmingen, Ulm en Stokach gewaagd hadden, zyn op het berigt, dat de generaal Beaumont tegen hen aanrukte, over Fuessen weder naar het gebergte gevlugt."

Het 8ste leger berigt, gekweerd Weenen den 16 van Bloeimaand, begeleid van eene Keizerlyke dagorder, waarby de Oostenrykfche militie genaamd de landweer, wordt ontbonden, is reeds te Parys aangekomen, en den 23 dezer, door den Moniteur bekend gemaakt. Deszelfs inhoud in onze volgende!

PUBLIEKE FONDSEN.

PRYZEN DER GRANEN enz., op de Koorn-Beurs te Groningen, van den 26 van Bloeimaand.

Ommel. Tarwe	120, 124 ℔	à 6 gl.	8	15 ft.
Oldamft. witte	120, 124 ℔	à 5 gl.	18	19 ft. á 6 gl.
Drentfche Rogge	116, 118 ℔	à 4 gl.	15	17 ft.
Ommeland. idem	112, 116 ℔	à 4 gl.	9	13 ft.
Oldamft. W. Garst	100, 101 ℔	á 3 gl.	18	19 ft. á 4 gl.
Ommel. idem.	96, 97 ℔	à 3 gl.	3	4 ft.
Dikke en Et. Havet	82, 84 ℔	à 3 gl.		8 ft.
Sappemeerft. Boekw.	110, 112 ℔	á 4 gl.	16	18 ft.
Westerquart. idem	108, 110 ℔	á 5 gl.	2	5 ft.
Paardebonen	-	á 4 gl.		ft.
Boter	¼ Ton	á 24 gl.	-	ft.
	⅛	á 11 gl.	10	15 ft.

In de Zetting van het Roggen-Brood en Boekweiten-Meel te Groningen, van den 29 dezer, is geene verandering.

GEMENGDE BERIGTEN.

VOOR HET RYK.

ADVERTENTIE.

*** De *LAND-DROST* in het DEPARTEMENT GRONINGEN, brengt by dezen tot kennis van alle zoodanige Personen, welke eenig Gebouw bewonen, AAN HET RYK toebehoorende, of door hetzelve onderhouden worden, dat Zylieden verpligt zullen zyn, het aan hun ter hand gestelde Extract uit den aanslag der Gebouwen, voor het middel van Verponding, wegens het door hun bewoond Perceel, voor den 11den van Zomermaand aanstaande, franco aan het *Bureau* van *Finantien* van genoemd *Land-Drost-Ambt* te doen bezorgen, en tevens dat Zylieden op dit Extract zullen hebben aanteteekenen, door wien het daarby vermeld Gebouw bewoond, en tot wat einde hetzelve gebruikt wordt.

GRONINGEN den 27 van Bloeimaand 1809.

H. L. WICHERS.

*** Vermits door het overlyden van TEUNIS LUBBERS, de SCHOOLONDERWYZERS PLAATS te DALEN, met dien van VOORZANGER en VOORLEZERS by de *Hervormden* verbonden, is vakant geworden; zoo worden diegeene welke genegen mogten zyn, om naar dezen Post te solliciteren, mits bezittende den *tweeden ring*, verzogen, zich tot dat einde voor den laatsten van Zomermaand, met overlegging van de nodige bewyzen en getuigschriften, by den heer Schultus H. J. CAMERLINGH te *Dalen* te vervoegen; dienende tot informatie van de belanghebbenden, dat het Schoolgeld van Kinderen tusschen de vyf en twaalf jaren ruim f 300, - : -; en de Huur der Landerye tot de Kostery behoorende ruim f 200, - : -; is (en dus behalve vrye Woning en Tuin, — het Schoolgeld van Kinderen boven de twaalf jaren, en opkomsten van de Avondschool, 's jaars ruim vyf hondert gulden kan bedragen.

*** Alzoo de POST van SCHOOLONDERWYZER in den Dorpe BUITENPOST (welke School tot den *tweeden ring* behoord) is vakant geworden, op een jaarlyksch Tractement van 150 guldens, boven vrye Woning en Tuin, benevens Schoolpenningen, die in een vierendeel jaars van ieder leerling dertien stuivers beloopen, alsmede voor het waarnemen van den POST als KOSTER en VOORZANGER by de *Hervormde Gemeente* aldaar, een somma van 60 guldens; zoo worden by dezen, namens BAILJUW en GEMEENTE-BESTUUR van ACHT-KARSPELEN, allen den genen, welke [illegible] bezitten, uitgenoodigd, omme zich deswegens, uiterlyk voor den 15 van Zomermaand 1809, met overlegging van Getuigschriften en goed zedelyk gedrag, benevens de [illegible] en by de Wet bepaalde bewyzen van algemeene [illegible] schriftelyk aan te melden ter Secretary van *Achte Karspelen* te *Buitenpost*, zullende de bevoegde Sollicitanten alsdan nader ter Examinatie worden aangeschreven.

BUITENPOST den 24 van Bloeimaand 1809.

Ter ordonnantie van Bailjuw, benevens het Gemeente-Bestuur voornoemd,

J. KOMEN, *gezw. Klerk.*

Op VERZOEK van eenige LIEFHEBBERS, zullen de heeren STEPHANIE en MULLER nog TWEE REPRESENTATIEN in den SCHOUWBURG geven, te weten op aanstaande WOENSDAG den 31 van Bloeimaand en SATURDAG den 3 van Zomermaand.

De heer STEPHANIE zal alsdan zyn GEHEEL KUNSTKABINET voor het publiek open stellen, en inzonderheid,

DE AKUSTISCHE FEEEN-TEMPEL in zynde een Kunststuk, dat het *akustische Meisje in den Kegel* nog verre overtreft, en overal, waar hetzelve in Europa is ten toon gesteld, de grootste geleerden heeft doen verstommen.

Dit Wonder-stuk bestaat in een tempel van glas, die men door en door kan zien, hangende aan een zyden lint, en voorzien van vier akustische instrumenten. In den tempel, bevinden zich vier onzigtbare Tover-godinnen of Feeën, die met elkander sprekende, een aangenaam onderhoud verschaffen. Zy zingen en blazen op de fluit, en spelen verschillende aria's op eene staal-harmonica. Men kan zich met de onderscheidene meisjes in verschillende talen onderhouden, en iedermaal zal er een toepaselyk antwoord volgen. In een woord, ieder Kunstvriend, die genoegen in den akustischen Kegel gevonden heeft, welke in het Concert-huis alhier te zien geweest zal zich, by het zien van dese akustische Feeën-tempel, op het aangenaamste verrascht vinden.

Ook zullen dan weder de KOORDEDANSERES vertoond [illegible] heer MULLER, tusschen beide, de schoonste [illegible] en andere *intermezzo's* geven.

De tempel begint des avonds precies te 8 uren.

De pryzen der plaatzen zyn, als volgt: Balcon, 2 gl.; parterre, 1 gl. 4 stuiv.; Gaandery, 8 stuiv. Het abonnement in het Balcon, is 15 gl. voor 10 Billetten, en in het Parterre 5 gl. voor 6 Billetten.

STEKFBRIEFJE.

*** Heden morgen trof my en myne vyf kinderen, de gevoeligste slag onzes levens, door het overlyden van myne hartelyk geliefde echtgenoot, HARMKE WILTES, na een hevige borstziekte van byna acht dagen, in het 56ste jaar haars ouderdoms, en na een genoeglyke echtvereeniging van 16 jaren. — Ik verlies in haar eene brave vrouw, en myne kinderen eene zorgdragende moeder. Geve door dezen aan vrienden en bekenden kennis, en houde my verzekerd, dat alle die de overledene gekend hebben, met my zullen deelen in deze voor my en myne kinderen zoo treurige omstandigheid.

ONDERWIJRUM, GEERHARD VAN DER TUUK, d. 28 v. Bloeimaand 1809.

Te Groningen, by M. VAN HEYNINGEN BOSCH, in de Oude Ebinge Straat.